

ки лімітувати або чітко фіксувати їх міграцію за межами приміщень досить проблематично. З іншого боку, природжений інстинкт “мисливця” сприяє більш частому контакту цих тварин з гризунами, їх трупамі або трупамі дрібних птахів. Адже три останні об'єкти давно кваліфікуються як основні джерела збудника пастерельозу та інших небайдужих для людини інфекцій.

Висновки. Виявлена значна розповсюдженість пастерел серед дрібних домашніх тварин, з якими людина контактує щоденно. Аналіз зарубіжної інформації та антропозоонозний характер пастерельозу вказують на високий відсоток ймовірності інфікування ним людей. Однак труднощі в діагностиці та часті помилки при виділенні й типуванні збудника, становлять основну причину недостатньо уважного вивчення даної інфекції.

ДИНАМІКА ТИТРУ СПЕЦИФІЧНИХ АНТИТІЛ У ЦУЦЕНЯТ ЗАЛЕЖНО ВІД КРАТНОСТІ ВВЕДЕННЯ БІОЛОГІЧНОГО ПОДРАЗНИКА

Федькалова Т. – аспірант
Брошков М. – д. вет. н., професор;
Одеський державний аграрний університет, м. Одеса,
Віщур О. – д. вет. н., професор
Інститут біології тварин НААН, м. Львів

Вступ. Незважаючи на профілактичну імунізацію, вірусні інфекції собак залишаються провідною причиною їх смертності, особливо серед молодих тварин. За даними N. Decaro, C. Buonavoglia, V. R. Barrs (2020) найбільш важливою проблемою стосовно профілактики і ліквідації інфекційних хвороб є невдалі спроби імунізації, включаючи: а)

наявність титрів материнських антитіл (АТ), що відіграють негативну роль у формуванні активного імунного захисту; б) відсутність реакції імунної системи; в) можливе повернення до вірулентності. Проведені нами попередні моніторингові дослідження вказують на те, що значна частина цуценят у період рекомендований для проведення щеплень мають мінімальний вміст гемоглобіну і еритроцитів, у більш ніж 65 % та високий відносний вміст лімфоцитів, у більш ніж 50 % цуценят.

Мета роботи. Визначити динаміку титру специфічних антитіл (САТ) у цуценят залежно від кратності введення біологічного подразника.

Матеріал і методи дослідження. Дослід проведено на 10 цуценятах з одного виводку. Для дослідження використовували сироватку крові. У всіх тварин проводили забір крові з латеральної підшкірної вени передпліччя на 7-, 14-, 28-, 51 та 71-шу доби життя.

Цуценята були поділені на дві групи: перша (I) – двократне введення вакцини у 28- та 51-добовому віці; друга (II) – однократне введення вакцини на 51-шу добу життя. Вакцину «Біокан» (Чехія), вводили підшкірно в рекомендованій виробником дозі. У сироватці крові визначали титри САТ проти парвовірусного ентериту (ПВЕ) та вірусу чуми м'ясоїдних (ВЧМ). Титр САТ визначали за допомогою ІФА з використанням тест системи, результати визначали в міжнародних одиницях (МО/мл).

Одержані цифрові дані опрацьовували статистично: визначали середньоарифметичну величину (M); її похибку (m). Ймовірність різниць середніх значень встановлювали за критерієм Стюдента.

Результати дослідження. Титри САТ проти ПВЕ у всіх досліджуваних групах тварин на 7 добу життя становив $23,16 \pm 3,67$, а проти ВЧМ –

14,59±1,26. Упродовж першого місяця життя констатовано зниження ($p < 0,05$) титру САТ (IgG) у всіх дослідних групах тварин, зокрема проти ПВЕ до 12,23±3,60 та ВЧВ до 4,61±0,58. Таке зниження відбувається природньо і в динаміці свідчить про відсутність впливу специфічного імуногену на клітинну і гуморальну ланки імунної системи цуценят. Титр IgG проти ПВЕ майже вдвічі більший, ніж проти ВЧМ.

Оскільки основним джерелом специфічних IgG у цуценят є молозиво матері то різницю у вмісті можна пояснити тим, що природне навантаження на організм матері саме вірусом ПВЕ було більшим, ніж антигеном ВЧМ. У 51-добовому віці, через 3 тижні після першого введення біологічного подразника (на 28 добу життя перше введення) у I групі тварин титр IgG проти ПВЕ становив > 320 , а у II групі – 21,45±3,55. Введення біологічного подразника у 28-добовому віці спричинило максимальне зростання титру САТ, проте в групі тварин, де не вводили вакцину зареєстровано зниження цього показника в динаміці. Введення цуценятам вакцини на 51-шу добу життя сприяло утворенню специфічних IgG проти ПВЕ (в обох групах – > 320 МО/мл). Введення біологічного подразника тваринам I групи збільшив вміст IgG проти ВЧВ і титр становив через три тижні 47,95±14,6 проти 7,43±1,45 ($p < 0,05$) у тварин II групи. Титр САТ проти ВЧМ у групі цуценят з дворазовим введенням біологічного подразника (1 група) через 3 тижні після другого введення становив 258,09±56,76, проте за одноразового введення – 33,80±8,82 МО/мл ($p < 0,05$).

Висновки. Двократне введення цуценятам біологічного подразника сприяло більшому (майже у 8 разів) синтезу специфічних IgG проти ВЧМ. Титр АТ

проти ПВЕ у I і II групі становив >320 МО/мл; при цьому клінічних ознак інфекційних хвороб у цих тварин не виявляли.

ПЕДИКУЛЬОЗ КОТІВ: ПОШИРЕННЯ ТА КЛІНІЧНІ ОЗНАКИ

Халеєва О. О. – магістр
Національний університет біоресурсів
та природокористування, м. Київ

Дубова О. А. – к. вет. н., доцент
Поліський національний університет, м. Житомир

Вступ. Широка цікавість до розведення котів в наш час пов'язана з багатьма факторами, адже відомо, що з моменту одомашнювання ці тварини супроводжують людське суспільство повсюдно. Проте, занадто пильна турбота з боку людини щодо цих тварин в деяких випадках коїть більше шкоди, аніж користі. Прикладом такої турботи є часте миття котів, що врешті рещт приводить до притуплення інстинкту цих тварин щодо самогігієни. Коти припиняють доглядати за собою, шерсть їх стає скуйовдженою, особливо у пухнастих порід, часто навіть забрудненою фекальними рещтками. Такі умови створюють ідеальний простір можливостей для різноманітних ектопаразитів, зокрема, волосоїдів котів – *Felicola subrostratus*.

Мета роботи: вивчити особливості поширення, клінічні ознаки та критерії діагностики за педикульозу котів.

Матеріали і методи досліджень. Дослідження проводилися на базі клініки ветеринарної медицини Поліського національного університету. Досліджували котів різних порід, різної статі та різ-

вить 1,8 % серед породистих тварин. Також слід зауважити, що більшість хворих – безпородні собаки і не через низьку імунобіологічну резистентність, а через те що ці тварини не були вакциновані.

Протягом лікування у хворих тварин досліджували клінічно кров. Аналізуючи показники гематологічного дослідження можна сказати, що у тварин яких лікували за першою і другою схемами на 3 день лікування відмічалось підвищення кількості еритроцитів, гемоглобіну, загальної кількості лейкоцитів, це свідчить про активацію імунітету.

Паралельно лікуванню визначали ефективність застосування імуностимуляторів з вакцинами. Так як найбільш ефективний метод профілактики та контролю захворюваності собак чумою – це активна імунізація проти цієї інфекції. В наш час на ринку лікарських препаратів широкий вибір біологічних препаратів, зокрема вакцин. Але не завжди профілактична вакцинація є ефективною. Це пояснюється багатьма чинниками, зокрема готовністю організму до напрацювання активного імунітету. Імунодепресію можуть спричинювати: ураження екто- та ендopаразити з тривалим перебігом; застосування перед щепленням антибіотиків широкого спектра дії.

Висновки. Питома вага захворювання на чуму м'ясоїдних серед інфекційних хвороб собак на території обслуговування лікарні ветеринарної медицини становить 27 %.

Найчастіше чума м'ясоїдних супроводжується підвищенням температури тіла до 39,5–41,2⁰ С, пригніченням, відмовою від корму, прискоренням пульсу, збільшенням частоти дихання, кон'юнктивітом, ринітом, блюванням, проносом. При клінічному дослідженні крові відмічали зниження основних показників.

При лікуванні першої і другої групи, де застосовували імуностимулятори, клінічні показники цих тварин нормалізувалися на 5-6 добу лікування, а в контрольній групі стан цуценят стабілізувався тільки на 8 добу лікування.

ДІАГНОСТИКА ТА ПРОФІЛАКТИКА САЛЬМОНЕЛЬОЗУ СВИНЕЙ В УМОВАХ ФЕРМЕРСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

Панікар І. І. – д. вет. н., професор

Жунько І. Д. – к. б. н., асистент

Сауляк А. А. – магістр

Одеський державний аграрний університет, м. Одеса

Вступ. Сальмонельози – група інфекційних хвороб тварин і людини, що викликаються мікроорганізмами роду *Salmonella*, які клініко-анатомічно характеризуються залежно від виду збудника проявом септицемії, ураженнями шлунково-кишкового тракту, легень та утворенням гранульом і некрозів у різних органах. У свиней хворобу викликають серотипи *S. choleraesuis* та *S. typhisuis*. Окремі автори повідомляли про реєстрацію у свиней рідкісних серотипів, таких як – *S. paratyphi C*, *S. glasgow*, *S. lindenburg* та ін.

Хвороба має досить широке розповсюдження по території України, не є виключенням і господарства різних форм власності Одеської області. Сальмонельози викликають високий відсоток захворюваності і загибелі поросят. Своєчасна діагностика хвороби в умовах господарства, з метою запобігання поширення інфекції, неможлива без знання патогенезу хвороби, і є одним з важливих етапів проведення лікувальних та профілактичних заходів.